

“ВМКВ-AGROMASH”
Акциядорлик Жамияти
акциядорларининг навбатдан
ташқари умумий мажлиси
томонидан «ТАСДИҚЛАНГАН»
“4” марта 2022 йилдаги Баённома
Жўраев Н. С. *Жўраев Н. С.*

**“BOSH MAXSUS KONSTRUKTOR
BYUROSI – AGROMASH”
("ВМКВ – AGROMASH")
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ
УСТАВИ**

(ЯНГИ ТАХРИРДА)

Тошкент – 2022 й.

I. Умумий қоидалар

1.1 Мазкур Устав “Акциядорлар жамияти ва акциядорлар хуқуқини ҳимоя қилиш ҳақида” 07.05.2014 й. № ЎРҚ-370 қонуни қоидаларига, қонунчиликнинг акциядорлар жамияти тўғрисида бошқа турдаги хужжатларига асосланиб, жамиятни бошқариш соҳасидаги муносабатларни, акциядорларнинг жамият фаолиятини ташкил қилишдаги қатнашиш шакли ва услубларини, акциядорлик жамиятининг бошқарув органлари ва акциядорларнинг ўзаро хуқуқ ва мажбуриятларини, фойда олиш ва унга солиқ солиш принципларини, жамиятни қайта ташкил қилиш ва тугатишни ростлайди.

1.2 Устав акциядорлик жамиятини ташкил қилиш усулларини, унинг хуқуқий ҳолатини белгилайди ва устав жамғармасининг миқдорини, жамиятнинг чиқариладиган акцияларининг сони, номинал нархи, турини (оддий, имтиёзли), уларни жойлаштириш тартиби, улар бўйича дивиденdlар тўлашни белгилайди.

1.3 Уставда акс эттирилмаган фаолият тартибини, хуқуқ ва мажбуриятларни ўрнатувчи ҳолатлар, шунингдек жамиятни бошқарув органлари томонидан қарорлар қабул қилиш тамойили акциядорларнинг умумий йигилишида тасдиқланадиган жамият акциядорларининг умумий йигилиши, кузатув кенгаши, ижро этиш органи ва тафтиш комиссияси ҳақидаги қоидаларда белгилаб берилган.

1.4. Жамиятнинг тўла ва қисқартирилган номи:

Ўзбек тилида: «BOSH MAXSUS KONSTRUKTOR BYUROSI-AGROMASH» aksiyadorlik jamiyat;

Рус тилида: Акционерное общество «BOSH MAXSUS KONSTRUKTOR BYUROSI-AGROMASH»

Жамиятнинг қисқартирилган номи:

Ўзбек тилида: «BMKB-AGROMASH» AJ.

Рус тилида: АО «BMKB-AGROMASH».

1.5. Бундан бўён матнда «Жамият» деб аталувчи «BMKB-AGROMASH» Акциядорлик Жамияти почта манзили ва жойлашган ери:

Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шахри, Яшнобод тумани, Султонали Машхадий кўчаси, 210, почта индекси: 100007.

1.6. Жамиятнинг электрон почта манзили (E-Mail): uzbmkb-agromash@mail.ru. ва info@agromash.uz

1.7. Жамиятнинг расмий веб-сайти: www.agromash.uz

1.8. Жамият давлат мулкини бошқариш хуқуқига эга бўлган ваколатли органнинг қарори ва Давлат Мулки Кўмитасининг Тошкент шахри бўйича Бошқармасининг 1994 йил 7 декабр кунидаги № 1129 сонли буйруғи асосида давлат ташкилотидан акциядорлик жамиятига қайта ташкил қилинди.

1.9. Жамият юридик шахс бўлиб, у ўз мустақил балансида ҳисобга олинадиган алоҳида мол-мulkка, шу жумладан ўзининг устав фондига (устав капиталига) берилган мол-мulkка эга бўлади, ўз номидан мулкий ва шахсий номулкий хуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда дъавогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

1.10. Жамият чекланмаган муддатга тузилади.

1.11. Жамият Ўзбекистон Республикаси худудида ва ўндан ташқарида банк ҳисоб вараклари очишга ҳақлидир.

1.12. Жамият ўзининг тўлиқ фирма номи кўрсатилган думалоқ муҳрга эга бўлишга ҳақли ва жамият номи ёзилган штамплари ва бланкаларига, ўз тамғасига, шунингдек белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган товар белгисига ва бошқа фуқаролик, товар, меҳнат ва хизматлар обороти қатнашчиларини ташкил идентификациялаш, таниб олиш воситаларига эга бўлишга ҳақли.

1.13. Жамият ўз мажбуриятлари юзасидан ўзига тегишли барча мол-мulk билан жавобгар бўлади.

1.14. Акциядорлар жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан боғлиқ заарларнинг ўрнини ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида қоплаш таваккалчилигини ўз зиммасига олади.

1.15. Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

1.16. Давлат ва унинг органлари жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди, худди шунингдек жамият ҳам давлат ва унинг органларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

1.17. Жамият, кузатув кенгаши тасдиқлаган низом асосида фаолият юритадиган филиаллар ташкил этишга ва ваколатхоналар очишга ҳақли.

1.18. Жамият акциядорлик жамияти ёки масъулияти чекланган жамият шаклидаги шўъба ва тобе хўжалик жамиятларига эга бўлиши мумкин.

1.19. Агар бошқа иштирок этувчи жамият хўжалик жамиятининг овоз берувчи акцияларининг (улушларининг) йигирма фоизидан ортиғига эга бўлса, хўжалик жамияти тобе деб эътироф этилади.

II. Фаолият предмети (асосий йўналишлари), мақсади ва муддатлари.

2.1. Жамият фаолиятининг предмети илмий-тадқикот ишларини олиб бориш, конструкторлик хужжатларини ишлаб чиқиш, намуналарни тайёрлаш, синовлар ўtkазиш ва маҳсулотларни сертификатлаш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва бошқа техникаларни ишлаб чиқаришдан иборат.

Жамиятни тузишдан мақсад даромад олиш мақсадида маҳсулотлар ва товарлар ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатишdir.

2.2. Жамият фаолиятининг асосий йўналишлари кўйидагилардан иборат:

- илмий-тадқикот ва тажриба-конструкторлик ишларини олиб бориш (конструкторлик хужжатларини ишлаб чиқиш, маҳсулотларнинг намуналарини тайёрлаш, синовларни олиб бориш);
- қишлоқ хўжалиги ва бошқа техникаларни, шунингдек ностандарт жиҳозларни ишлаб чиқариш;
- лойиҳа, лойиҳа-технологик хужжатларни ишлаб чиқиш;
- техникага сервис хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш;
- халқ истеъмоли молларини ва ишлаб чиқариш – техник мақсадлардаги маҳсулотларни ишлаб чиқиш, ишлаб чиқариш, сотиш ва сервис хизмат кўрсатиш;
- юридик ва жисмоний шахсларга хизматлар кўрсатиш;
- улгуржи савдо олиб бориш.

III. Устав фонд миқдори (устав капитали)

3.1. Жамиятнинг устав фонди (устав капитали) акциядорлар олган жамият акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади ва Ўзбекистон Республикасининг миљлий валютасида ифодаланади. Жамият томонидан чиқариладиган барча акцияларнинг номинал қиймати бир хил бўлиши керак.

Жамиятнинг устав фондининг ҳажми (устав капитали) жамиятнинг устави билан белгиланади.

3.2. Жамиятнинг устав фонди (устав капитали) жамият мол-мулкининг жамият кредиторлари манфаатларини кафолатлайдиган энг кам миқдорини белгилайди.

Жамият устав фондининг (устав капитали) минимал ҳажми лицензияли талабномаларда белгиланиши мумкин.

3.3. Жамият оддий акцияларни жойлаштириши шарт, шунингдек имтиёзли акцияларни жойлаштиришга ҳақли. Жойлаштирилган имтиёзли акцияларнинг номинал қиймати жамият устав фондининг (устав капиталининг) йигирма фоизидан ошмаслиғи керак.

3.4. Жамият Устав фондининг ҳажми 1 168 750 (бир миллион бир юз олтмиш саккиз минг етти юз эллик) дона акцияларга бўлинган 2 115 437 500 (икки миллиард бир юз ўн беш миллион тўрт юз ўттиз етти минг беш юз) сўмни ташкил қиласди.

3.5. Қиймати Устав фондининг 100 % ни ташкил қиласди 1 168 750 дона акцияларнинг эгалари жисмоний ва юридик шахслардир.

3.6. Қўшимча акциялар эълон қилинган жамият уставида белгиланган акцияларнинг сони доирасидагина жамият томонидан жойлаштирилиши мумкин.

3.7. Жамият Кузатув кенгаши эмиссия рисоласини ва қимматли қофозлар чиқариш ҳақидаги қарорларни тасдиқлаш қарорини қабул қиласди.

3.8. Жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) қўшимча акцияларни жойлаштириш ўйли билан кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган қўшимча оддий акцияларнинг ва имтиёзли акцияларнинг сони, уларни жойлаштириш муддатлари ва шартлари белгиланган бўлиши керак.

3.9. Жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг номинал қиймати миқдорида рўйхатдан ўтказилади. Бунда жамият уставида кўрсатилган эълон қилинган муайян турдаги акцияларнинг сони ушбу турдаги жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг сонига қисқартирилиши керак.

3.10. Жамият уставига жамиятнинг эълон қилинган акциялари ҳакида ушбу моддада назарда тутилган қоидалар билан боғлик ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қарор акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

3.11. Жамиятнинг Кузатув кенгаши азъолари томонидан қабул қилинган қўшимча акцияларни чиқариш тўғрисидаги қарор жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш тўғрисидаги қарордир.

3.12. Жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш жалб қилинган инвестициялар, жамиятнинг ўзкапитали ва хисобланган дивидендлар ҳисобидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

3.13. Жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) унинг ўз капитали ҳисобидан қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирища бу акциялар барча акциядорлар ўртасида тақсимланади. Бунда ҳар бир акциядорга қайси турдаги акциялар тегишли бўлса, айни ўша турдаги акциялар унга тегишли акциялар сонига мутаносиб равишда тақсимланади.

3.14. Жамиятнинг устав фонди (устав капитали) акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор килган ҳолда жамият томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

3.15. Жамият устав фондини (устав капиталини) камайтиришга, агар бунинг натижасида унинг миқдори жамият устав фондининг (устав капиталининг) жамият уставидаги тегишли ўзгаришларни давлат рўйхатидан ўтказиш санасида аниқланадиган энг кам миқдоридан камайиб кетса, ҳақли эмас.

3.16. Жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) камайтириш тўғрисидаги ва жамият уставига тегишли ўзгаришлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

3.17. Жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинаётганда акциядорларнинг умумий йиғилиши устав фондини (устав капиталини) камайтириш сабабларини кўрсатади ва уни камайтириш тартибини белгилайди.

3.18. Жамият устав фондини (устав капиталини) камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай ўз кредиторларини бу ҳақда ёзма шаклда хабардор қиласи. Кредиторлар жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) камайтириш тўғрисида ўзларига билдириш юборилган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай жамиятдан ўз мажбуриятларини муддатидан олдин бажаришини ва устав фонди (устав капитали) камайтирилиши билан боғлик заарларнинг ўрнини қоплашини талаб қилишга ҳақли.

IV.Жамият акциларининг сони, номинал қиймати (нархи), тури

4.1. Жамият икки турдаги эгаси кўрсатилган акциялар: оддий акциялар ва имтиёзли акцияларни жойлаштиришга ҳақли.

4.2. Жамият қонун ҳужжатларига ва ўз уставига мувофиқ корпоратив облигацияларни ва бошка қимматли қофозларни чиқаришга ҳамда жойлаштиришга ҳақли.

4.3. Жамият томонидан ҳар бирининг номинал қиймати 1810 (бир минг саккиз юз ўн) сўмга тенг бўлган 368750 (уч юз олтмиш саккиз минг етти юз эллик)та оддий эгаси ёзилган акциялар чиқарилган.

4.4. Жамият ҳар бирининг номинал қиймати 1810 (бир минг саккиз юз ўн) сўм бўлган 9 200 000 дона жойлаштирилган оддий номи ёзилган эълон қилинган акцияларга қўшимча равишида акцияларни жойлаштиришга ҳақлидир.

4.5. Акциялар эгаси – мулкий ва бошка хукуқий асосида тегишли бўлган жисмоний ва юридик шахс хисобланади.

4.6. Бир турдаги акция унга эгалик қилувчи ҳар бир акциядорга шу турдаги акцияларнинг бошка эгалари билан бир хил бўлган ҳажмдаги хукуқларни беради.

4.7. Оддий акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар жамият уставига мувофиқ акциядорларнинг умумий йиғилишида мазкур йиғилиш ваколатига кирадиган барча масалалар

бўйича овоз бериш ҳуқуқи билан иштирок этиши мумкин, шунингдек дивидендлар олиш, жамият тутагилган тақдирда эса, ўзларига тегишли улушга мувофиқ жамият мол-мулкининг бир қисмини олиш ҳуқуқига эга.

4.8. Акцияларга бўлган ҳуқуқлар акцияларни олувчига унинг депо ҳисобварагига тегишли кирим ёзуви киритилган пайтдан эътиборан ўтади ва қонун хужжатларида белгиланган тартибда депозитарий томонидан бериладиган депо ҳисобварагидан кўчирма билан тасдиқланади.

4.9. Акция билан тасдиқланадиган ҳуқуқлар уларни олувчига ушбу қимматли қофозга бўлган ҳуқуқлар ўтган пайтдан эътиборан ўтади.

4.10. Акциядорнинг акциядорлар умумий йиғилишида иштирок этиши, дивидендлар олиши ва жамият томонидан корпоратив ҳаракатлар бажарилганда қонун хужжатларида назарда тутилган бошқа ҳуқуқларни амалга ошириши жамият акциядорларининг реестри асосида амалга оширилади.

4.11. Жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш Қимматли қофозларнинг марказий депозитарийси томонидан амалга оширилади.

4.12. Жамият мол-мулк билан таъминланган корпоратив облигацияларни уларни чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш санасидаги ўз капитали миқдори доирасида чиқаришга ҳақли.

4.13. Жамият томонидан корпоратив облигацияларни чиқариш, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигацияларни чиқариш жамият кузатув кенгаши қарорига кўра амалга оширилади.

4.14. Жамият томонидан жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигациялар чиқарилган тақдирда, мазкур қарор жамият кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши керак.

V. Акцияларни жойлаштириш ва муомалада бўлиши тартиби

5.1. Жамият томонидан жамиятнинг кўшимча акцияларини ва бошқа эмиссиявий қимматли қофозларини жойлаштириш муддати уларнинг чиқарилиши давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан бир йилдан ошмаслиги керак.

5.2. Жамиятнинг жойлаштирилмаган акциялари ва бошқа қимматли қофозлари 5.1.-моддасида кўрсатилган муддат ўтганидан кейин қонун хужжатларида белгиланган тартибда бекор қилиниши керак.

5.3. Қонун хужжатларининг қимматли қофозларни жойлаштириш ва уларнинг муомаласига тааллукли қисми талабларини бузган ҳолда тузилган жамиятнинг акцияларини ва бошқа қимматли қофозларини жойлаштиришга ҳамда уларнинг муомаласига доир битимлар суднинг қарорига кўра ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин.

5.4. Жамият ўзи чиқараётган акцияларга уларни оммавий жойлаштириш йўли билан қонун хужжатлари талабларини ҳисобга олган ҳолда очиқ обуна ўтказишга ҳақли.

5.6. Жамият ўзи чиқараётган акцияларга уларни хусусий жойлаштириш йўли билан ёпиқ обуна ўтказишга ҳақли, ёпиқ обуна ўтказиш имконияти қонун хужжатларида ва жамият уставида чеклаб қўйилган ҳоллар бундан мустасно.

5.7. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган қимматли қофозларни жойлаштириш очиқ ёки ёпиқ усулдаги обуна воситасида амалга оширилиши мумкин.

5.8. Акцияларнинг очиқ обунаси факат қимматли қофозларнинг биржа бозорида ва уюшган биржадан ташқари бозорида ўтказилади.

5.9. Қонун хужжатларида акцияларнинг ва акцияларга айирбошланадиган қимматли қофозларнинг очиқ обуна воситасида жамият томонидан жойлаштирилиши шарт бўлган ҳоллар белгилаб қўйилиши мумкин.

5.10. Акцияларнинг ва бошқа эмиссиявий қимматли қофозларнинг чиқарилиши мазкур чиқарилиши тўхтатиб туришга олиб келган қоидабузарликлар эмитент томонидан бартараф этилмаган, шунингдек чиқариш тўғрисидаги қарорда белгиланган муддатда мазкур чиқарилишдаги акциялар ва бошқа эмиссиявий қимматли қофозларнинг олтмиш фоиздан кам қисми жойлаштирилган тақдирда амалга ошмаган деб эътироф этилади.

5.11. Акциялар ҳамда бошқа эмиссиявий қимматли қофозлар қимматли қофозларнинг биржа бозорида ва уюшган биржадан ташқари бозорида жойлаштирилган тақдирда уларнинг чиқарилиши, агар жойлаштириш ҳажми мазкур чиқарилишдаги акциялар ва бошқа эмиссиявий қимматли қофозлар умумий миқдорининг камида ўттиз фоизини ташкил этса, амалга ошган деб эътироф этилади.

5.12. Акцияларни жойлаштириш, шу жумладан акциядорлар ўртасида жойлаштириш түғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташкари бозорига чиқариш) нархи жамият кузатув кенгаши томонидан қимматли қоғозлар савдоси ташкилотчиларининг савдо майдончаларида вужудга келаётган нархлар конъюнктурасидан келиб чиқкан ҳолда белгиланади.

5.13. Жамиятнинг кўшимча акциялари ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштириш чоғида уларга ҳақ тўлаш уларни чиқариш түғрисидаги қарорда белгиланганидан кам бўлмаган нарх бўйича амалга оширилади.

5.14. Жамиятнинг устав фонди (устав капитали) кўпайтирилаётганда жамиятнинг кўшимча акцияларига унинг ўз капитали ҳисобидан, шунингдек ҳақини кўшимча акциялар билан тўлаш түғрисида қарор қабул қилинган дивидендлар ҳисобидан ҳақ тўланган тақдирда, бундай акцияларни жойлаштириш жамият акцияларининг номинал қиймати бўйича амалга оширилади.

5.15. Жамиятнинг акцияларини ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштиришда уларга ҳақ тўлаш пул ва бошқа тўлов воситалари, мол-мулк, шунингдек пулда ифодаланадиган баҳога эга бўлган хукуклар (шу жумладан мулкий хукуклар) орқали амалга оширилади.

5.16. Кўшимча акцияларига ва бошқа турдаги қимматли қоғозларга ҳақ тўлаш тартиби уларни чиқариш түғрисидаги қарорда белгилаб кўйилади.

5.17. Агар жамиятнинг пулдан ўзга воситалар билан ҳаки тўланаётган акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг номинал қиймати қонун ҳужжатларида белгиланган энг кам иш ҳақининг икки юз бараваридан кўпни ташкил этса, жамиятнинг акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг ҳақи сифатида киритилаётган мол-мулкнинг пулда ифодаланган баҳоси баҳоловчи ташкилот томонидан чиқарилиши зарур.

5.18. Жамиятнинг кўшимча акцияларига ушбу акцияларни чиқариш түғрисидаги қарорда кўрсатилган жойлаштириш муддати ичida ҳақ тўланиши лозим.

5.19. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган ҳақи пул маблағлари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акцияларни сотиб олиш имтиёзли хукуқига эгадирлар.

5.20. Жамият акцияларнинг ёки акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг чиқарилиши давлат рўйхатидан ўтказилган санадан эътиборан ўн қун ичida оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш орқали ўзининг имтиёзли хукуққа эга бўлган акциядорларига акцияларни ёки акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни мазкур акциядорларда мавжуд бўлган акциялар сонига мутаносиб равишда тенг шартларда, қимматли қоғозларни чиқариш түғрисида қарор қабул қилган жамиятнинг бошқарув органи томонидан белгиланган жойлаштириш нархи бўйича олишни таклиф этиши шарт.

5.21. Жамият ўзи жойлаштирган акцияларни акциядорлар умумий йиғилишининг жойлаштирилган акцияларнинг бир қисмини олиш ва ушбу акцияларнинг умумий сонини камайтириш йўли билан жамият устав фондини (устав капиталини) камайтириш түғрисидаги қарорига кўра, шунингдек уларни кейинчалик белгиланган тартибда қайта сотиши мақсадида жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра олишга ҳақли.

5.22. Акцияларни олиш түғрисидаги қарорда олинадиган акцияларнинг турлари, жамият оладиган ҳар бир турдаги акцияларнинг сони, акцияларни олиш нархи, акциялар ҳақини тўлаш шакли ва муддати, шунингдек акциялар қанча муддатда олиниши белгилаб кўйилиши керак.

5.23. Акцияларни олиш вақтида уларга ҳақ тўлаш пул маблағлари ва бошқа тўлов воситалари, мулк, хукуқ (жумладан мулкий хукуқ) билан амалга оширилади.

5.24. Акцияларни олиш муддати акцияларни олиш түғрисидаги қарор билан белгиланади, бу муддат ўн кундан кам бўлмаслиги керак. Жамият томонидан оддий акцияларни олиш нархи уларнинг бозор кийматига мувофиқ белгиланади.

5.25. Жамият ўзи чиқарган акциялар бўйича уларни қайтариб сотиб олиш шарти билан битимлар тузишга, шунингдек ўзи чиқарган акцияларни ишончли бошқарувга беришга ҳақли эмас.

5.26. Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига мувофиқ жамият жойлаштирилган акцияларни иириклиштиришга ҳақли бўлиб, бунинг натижасида жамиятнинг икки ёки ундан ортиқ акцияси худди шу турдаги битта янги акцияга айирбошланади. Бунда жамият уставига унинг жойлаштирилган акцияларининг номинал қийматига ва сонига тааллуқли тегишли ўзгаришилар киритилади.

5.27. Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра жамият жойлаштирилган акцияларни майдалашни амалга оширишга ҳақли бўлиб, бунинг натижасида жамиятнинг бир акцияси худди шу турдаги икки ёки ундан ортиқ акцияга айирбошланади. Бунда жамият уставига

жамиятнинг жойлаштирилган акцияларининг номинал қийматига ва сонига тааллуқли тегишли ўзгартишлар киритилади.

5.28. Овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар, агар улар:

жамиятни қайта ташкил этиш тўғрисида;

жойлаштирилган акцияларни йириклаштириш ҳакида;

2014 йил 7-майда қабул қилинган № ЗРУ-370 сонли “Акциядорлик жамияти ва акциядорларнинг хуқуқларини ҳимоя қилиш ҳакида”ги Қонуннинг 84-моддасининг иккинчи ва учинчи қисмларига мувофиқ жамият томонидан мол-мулкни олиш ёки бошқа шахсга бериш билан боғлиқ йирик битим тузиш тўғрисида;

жамиятнинг уставига овоз берувчи акциялар эгалари бўлган акциядорларнинг хуқуқларини чекловчи ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки янги таҳрирдаги уставни тасдиқлаш тўғрисида.

5.29. Жамият томонидан акцияларни қайтариб сотиб олиш ушбу акцияларнинг бозор қиймати бўйича амалга оширилади, бу қиймат жамиятнинг акцияларни баҳолашни ва қайтариб сотиб олишни талаб қилиш хуқуқи юзага келишига сабаб бўладиган ҳаракати натижасида қийматнинг ўзгариши ҳисобга олинмаган ҳолда аниқланади.

VI. Чиқарилаётган акцияларга дивидендер тўлаш

6.1. Дивиденд жамият соф фойдасининг акциядорлар ўртасида тақсимланадиган қисмидир.

6.2. Жамият акцияларнинг ҳар бир тури бўйича эълон қилинган дивидендерларни тўлаши шарт.

6.3. Акциядорларга дивидендерларни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш учун шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган шахслар акциялар бўйича дивиденд олиш хуқукига эга.

6.4. Дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра пул маблағлари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд жамиятнинг қимматли қофозлари билан тўланиши мумкин.

6.5. Дивиденд акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

6.6. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендерлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

6.7. Жамиятнинг молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги ва тўққиз ойи натижаларига кўра дивидендерлар тўлаш тўғрисидаги қарори тегишли давр тугагандан кейин уч ой ичida қабул қилиниши мумкин.

6.8. Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендерлар тўлаш, дивидендинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий ҳисоботнинг ишончлилиги ҳақида аудиторлик хulosasi мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисобот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади. Дивидендерларнинг миқдори жамият кузатув кенгаши томонидан тавсия этилган миқдордан кўп бўлиши мумкин эмас.

6.9. Дивидендерлар тўлаш тўғрисидаги қарорда дивидендерлар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

6.10. Дивидендерлар жамиятнинг жамият тасарруфида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

6.11. Дивидендерларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий мажлиси қарори билан белгиланади.

6.12. Дивидендерларни тўлаш муддати дивидендерларни тўлаш қарори қабул қилинган вактдан бошлаб олтмиш кундан кечикмаслиги керак.

6.13. Эгаси ёки эгасининг қонуний хуқукий вориси ёхуд меросхўри томонидан уч йил ичida талаб қилиб олинмаган дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра жамият ихтиёрида қолади.

6.14. Жамият Ўзбекистон Республикаси норезидент акциядорининг ёзма талабига кўра унга ҳисобланган дивидендерларни эркин айирбошланадиган валютага айирбошлаб, маблағларни норезидент акциядор тақдим этган банк ҳисобварағига ўтказиб бериши шарт.

6.15. Жамият акциядорларининг реестридан олинган, жамият томонидан тасдиқланган кўчирма ҳамда жамият бухгалтериясининг ҳисобланган дивидендерлар суммаси ва улар ҳисобланган сана тўғрисидаги маълумотномаси айирбошлаш учун асос бўлиб хизмат қиласи.

6.16. Дивидендлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатларда жамиятнинг айби билан тўланмаган тақдирда тўланмаган (олинмаган) дивидендлар бўйича Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланган қайта молиялаштириш ставкаларидан келиб чиқсан холда пеня ҳисобланади.

6.17. Жамият томонидан ҳисобланган дивидендларни ва пеняларни тўлашни акциядор суд тартибида талаб қилишга ҳақли. Акциядорнинг талаблари суд томонидан қаноатлантирилганда дивидендларни тўлаш жамият томонидан рад этилган тақдирда, жамиятга нисбатан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибида тўловга қобилиятсизликни бартараф этиш ёки банкрот деб эълон қилиш тартиб-таомили қўлланилади.

6.18. Жамият:

жамият устав фондининг (устав капиталининг) ҳаммаси унинг таъсис этилиши чоғида тўлик тўлаб бўлингунига кадар;

агар дивидендлар тўланадиган пайтда жамиятда банкротлик белгилари мавжуд бўлса ёки жамиятда шундай белгилар дивидендларни тўлаш натижасида пайдо бўлса;

агар жамият соғ активларининг қиймати унинг устав фонди (устав капитали) ва захира фонди суммасидан кам бўлса, акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳамда дивидендлар тўлашга ҳақли эмас.

6.19. Ушбу уставнинг 6.18 бандида кўрсатилган ҳолатлар тугатилгач, жамият ҳисобланган дивидендларни акциядорларга тўлаши шарт.

6.20. Жамият дивидендларнинг миқдорини улардан ундириладиган соликларни инобатга олмаган ҳолда эълон қиласи. Жамият тўланадиган дивидендлар миқдори тўғрисидаги маълумотларни қимматли қофозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органининг ва жамиятнинг расмий веб-сайтларида қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда эълон қиласи.

6.21. Дивидендларга солиқ солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади ва бунда солиқ солиқ бўйича имтиёзлар белгиланиши мумкин.

6.22. Жамиятда жамият уставида назарда тутилган, аммо унинг устав фондининг (устав капиталининг) ўн беш фоизидан кам бўлмаган миқдорда захира фонди ташкил этилади.

6.23. Жамиятнинг захира фонди жамият уставининг 6.22-бандида белгиланган миқдорга етгунига қадар соғ фойдадан ҳар йилги мажбурий ажратмалар орқали шакллантирилади.

6.24. Ҳар йилги ажратмаларнинг миқдори жамият уставининг 6.22-бандида белгиланган соғ сойда миқдорига етгунга қадар жамият уставида кўзда тутилган соғ фойданинг беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

6.25. Бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, жамиятнинг захира фонди жамиятнинг заарлари ўрнини қоплаш, жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва жамиятнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.

6.26. Жамиятнинг захира фондидан бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

6.27. Жамият уставида бошқа фонdlарни ташкил этиш назарда тутилиши мумкин.

6.28. Жамият соғ активларининг қиймати бухгалтерия ҳисоби маълумотлари бўйича, жамият активлари ва мажбуриятларининг умумий суммаси ўртасидаги фарқ сифатида аниқланади.

6.29. Агар иккинчи молия йили ва ундан кейинги ҳар бир молия йили тугаганидан кейин акциядорларнинг умумий йиғилишига тасдиқлаш учун тақдим этилган йиллик бухгалтерия балансига ёки аудиторлик текшируви натижасига мувофиқ жамият соғ активларининг қиймати унинг устав фондидан (устав капиталидан) оз бўлиб чикса, жамият ўз устав фондини (устав капиталини) соғ активлари қийматидан ошиб кетмайдиган миқдоргacha камайтириши шарт.

VII. Акциядорларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

7.1. Акциядорлар:

тегишли жамият акциядорларининг реестрига киритилиш;

депозитарийдаги депо ҳисобварагидан ўзига тааллуқли кўчирма олиш;

жамият фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзида олиш;

жамият тугатилган тақдирда ўзларига тегишли улушга мувофиқ мол-мулкнинг бир қисмини олиш;

акциядорларнинг умумий йиғилишларида овоз бериш орқали жамиятни бошқаришда иштирок этиш;

- Жамият бошқарув ва назоратчилик органига танланиши ва сайланиши мумкин;

жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари тўғрисида тўлиқ ва ишончли ахборотни белгиланган тартибда олиш;

олган дивидендини эркин тасарруф этиш;

қимматли қофозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органида, шунингдек судда ўз хукуқларини ҳимоя қилиш;

ўзига етказилган заарнинг ўрни қопланишини белгиланган тартибда талаб қилиш;

ўз манфаатларини ифодалаш ва ҳимоя қилиш мақсадида уюшмаларга ва бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларига бирлашиш;

қимматли қофозларни олишда заар кўриш, шу жумладан бой берилган фойда эҳтимоли билан боғлиқ таваккалчиликларни суғурта қилиш хукукига эга.

7.2. Акциядорлар қонун хужжатларига ва жамиятнинг мазкур уставига мувофиқ бошқа хукуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

7.3. Акциядор томонидан хукуқларнинг амалга оширилиши бошқа акциядорларнинг хукуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузмаслиги лозим.

7.4. Акцияларни бошқа шахсга беришга доир чеклов белгиланиши акциядорни — мазкур акциялар эгасини жамиятни бошқаришда иштирок этиш ва улар бўйича дивидендлар олиш хукуқидан маҳрум қilmайди.

7.5. Акциядорларнинг мажбуриятлари:

мазкур Устав талабларига риоя қилишлари, Жамиятнинг ижро органлари ваколатлари доирасидаги қарорларини бажаришлари лозим;

Жамиятнинг савдо-сотик ва хизмат доирасидаги маҳфий ахборотни ошкор қилмасликлари шарт;

Жамиятга нисбатан ўз зиммасига олган мажбуриятларини бажаришлари керак;

Жамият ўз фаолиятини амалга оширишида ҳамжихатлик кўрсатиши керак;

7.6. Акциядор унинг акцияларига бўлган хукуқини ҳисобга олиш хизматларини кўрсатувчи депозитарийга вақтида ўзи ҳақидаги маълумотларга киритилган ўзгаришлар ҳақида маълумот бериб туриши керак. Бундай маълумот берилмаган тақдирда, Марказий депозитарий ва хизмат кўрсатувчи депозитарий акциядорга бу ҳолат билан боғлиқ бўлган заарга жавобгар бўлмайдилар.

VIII. Жамиятни бошқариш тузилмаси

8.1. Жамиятни бошқариш органлари:

Акциядорларнинг умумий мажлиси;

Кузатув кенгаши;

Ижроий орган (Бош Директор)

IX. Акциядорларнинг умумий йиғилиши

9.1. Акциядорларнинг умумий йиғилиши жамиятни бошқарувчи олий орган ҳисобланади.

9.2. Жамият ҳар йили акциядорларнинг умумий йиғилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини) ўтказиши шарт.

9.3. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирилмай ўтказилади

9.4. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида жамиятнинг қузатув кенгашини ва тафтиш комиссиясини сайлаш тўғрисидаги, шартномани қайта тузиш ёки бекор қилиниши, шунингдек акциядорларнинг умумий йиғилишида жамиятнинг йиллик ҳисоботи, фойда ва заарларни тақсимланиши, қузатув кенгашининг ҳисоботи ва тафтиш комиссиясининг уларнинг ваколат доирасига кирадиган саволлар бўйича холосаси эшитилади ва бошқа хужжатлар кўриб чиқилади.

9.5. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йиғилишлари навбатдан ташқари йиғилишлардир.

9.6. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси ва тартиби, йиғилиш ўтказилиши ҳақида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик вақтида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотнинг) рўйхати жамиятнинг қузатув кенгаши томонидан белгиланади.

9.7. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қўйидагилар киради:

жамият уставига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ёки жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш;

жамиятни қайта ташкил этиш;

жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралиқ ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

жамият кузатув кенгашининг ва миноритар акциядорлар қўмитасининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;

жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) камайтириш;

ўз акцияларини олиш;

жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;

жамият тафтиш комиссиясининг аъзоларини сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек тафтиш комиссияси тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;

жамиятнинг йиллик ҳисботини тасдиқлаш;

жамиятнинг фойдаси ва заарларини тақсимлаш;

жамият кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан жамиятни бошқаришга доир конун хужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан жамият кузатув кенгашининг ҳисботларини ва тафтиш комиссиясининг холосаларини эшитиш;

акциядорлар умумий йигилишининг регламентини тасдиқлаш;

акцияларни майдалаш ва йириклиштириш;

қўйидаги ҳолларда жамият томонидан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш:

- битим тузиш қарори қабул қилинган сана пайтида битим предметининг баланс қиймати ёки сотиб олиш нархи жамият соф активлари миқдорининг эллик фоизидан юқори бўлган мулк бўлса;

- битим бўйича жамият кузатув кенгашининг икки ва ундан кўпроқ аффилланган (манфаатдор) аъзолари мавжуд бўлган тақдирда.

9.8. Акциядорлар умумий йигилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг ижроия органи ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас.

9.9. Акциядорлар умумий йигилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг кузатув кенгashi ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас, қўйидаги масалалар бундан мустасно:

жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш билан боғлиқ ўзгариш ва қўшимчалар киритиш;

акцияларни жойлаштириш (қимматли қофозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

қимматли қофозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг ижроия органини тузиш, унинг раҳбарини сайлаш (тайинлаш), раҳбарнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсациялар миқдорларини белгилаш;

жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш.

9.10. Акциядорларнинг умумий йигилишида овозга қўйилган масалалар бўйича қўйидагилар овоз бериш хукуқига эга бўлади:

жамиятнинг оддий акциялари эгалари бўлган акциядорлар;

конунда назарда тутилган ҳолларда жамиятнинг имтиёзли акциялари эгалари бўлган акциядорлар.

9.11. Овозга қўйилган масала бўйича акциядорлар умумий йигилишининг қарори, агар Конунда бошқача қоида белгиланмаган бўлса, жамиятнинг овоз берувчи акциялари эгалари бўлган, йигилишда иштирок этаётган акциядорларнинг кўпчилик (оддий кўпчилик) овози билан қабул қилинади.

9.12. Жамият уставига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ёки жамият уставининг янги таҳририни тасдиқлаш;

жамиятни қайта тузиш;

жамиятни тугатиш, тугатувчини тайинлаш (тугатиш комиссиясини) ва оралиқ тугатиш баланси ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

эълон қилинган акцияларнинг энг кўп микдорини аниқлаш; кузатув кенгашининг ҳисоботи ва тафтиш комиссиясининг уларнинг ваколатлари доирасига кирадиган, жумладан жамиятни бошқариш бўйича қонунчиликда белгилаб берилган талабларга риоя қилиш бўйича хulosасини тинглаш;

-жамият томонидан йирик битим тузиш қарори жамият кузатув кенгаши бир овоздан тасдиқланмай, кузатув кенгаши томонидан бу савол акциядорларнинг умумий йифилиши кун тартибига куйидаги қарорларни қабул қилишни кўйиши:

- йирик битим тузиш қарори қабул қилинган сана пайтида битим предметининг баланс қиймати ёки сотиб олиш нархи жамият соф активлари микдорининг эллик фоизидан юқори бўлган мулкни сотиб олиш;

- агар жамият кузатув кенгашининг бир ёки ундан кўп аъзоси аффилланган шахс бўлса, битимни маъкуллаш қарорини аффилланган шахс қабул қилиши;

акциядорлар умумий йифилиши томонидан акциядорларнинг умумий йифилишида иштирок этаётган овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг тўртдан уч қисмидан иборат кўпчилик (малакали кўпчилик) овози билан қабул қилинади.

9.13. Акциядорларнинг умумий йифилишини олиб бориш тартиби бўйича акциядорлар умумий йифилиши томонидан қарор қабул қилиш тартиби жамиятнинг уставида ёки жамиятнинг акциядорлар умумий йифилиши қарори билан тасдиқланган “акциядорларнинг умумий йифилиши” низоми билан белгилаб қўйилади.

9.14. Акциядорларнинг умумий йифилиши кун тартибига киритилмаган масалалар бўйича қарор қабул қилишга, шунингдек кун тартибига ўзгаришлар киритишга ҳақли эмас.

9.15. Акциядорларнинг умумий йифилишида иштирок этиш хукуқига акциядорларнинг умумий йифилиши ўтказиладиган санадан уч иш куни олдин шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган акциядорлар эга бўлади.

9.16. Жамият акциядорнинг талабига кўра акциядорга у акциядорларнинг умумий йифилишини ўтказиш учун шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрига киритилганлиги тўғрисида ахборот тақдим этиши шарт.

9.17. Акциядорларнинг умумий йифилишини ўтказиш тўғрисидаги хабар акциядорларга электрон почта орқали акциядорларнинг умумий йифилиши ўтказиладиган санадан камидан йигирма бир кундан кечиктирмай, лекин узоги билан ўттиз кун аввал юборилади, шунингдек Корпоратив ахборотларнинг ягона порталида, жамиятнинг расмий веб-сайтида, оммавий ахборот воситаларида чоп этилади.

9.18. Акциядорларнинг умумий йифилишини ўтказишга тайёргарлик кўрилаётганда акциядорларга ва давлат вакилига тақдим этилиши лозим бўлган ахборотга (материалларга) жамиятнинг йиллик ҳисоботи, жамиятнинг йиллик молия-хўжалик фаолиятини текшириш натижалари юзасидан жамият тафтиш комиссиясининг ва аудиторлик ташкилотининг хulosаси, шунингдек жамиятнинг кузатув кенгаши ҳамда тафтиш комиссияси аъзолигига номзодлар тўғрисидаги маълумотлар, жамиятнинг уставига киритиладиган ўзгариш ва қўшимчалар лойихаси ёки жамиятнинг янги таҳрирга устави лойихаси киради.

9.19. Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камидা бир фоизига эгалик килувчи акциядорлар (акциядор) жамиятнинг молия йили тугаганидан кейин 5 мартача акциядорларнинг йиллик умумий йифилиши кун тартибига масалалар киритишга ҳамда жамият кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига бу органнинг микдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга ҳақли.

9.20. Акциядорлар (акциядор) жамият кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига ўзлари кўрсатган номзодлар рўйхатига акциядорларнинг йиллик умумий йифилиши ўтказилиши тўғрисидаги хабар эълон қилинган санадан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай ўзгартишлар киритишга ҳақли.

9.21. Акциядорлар умумий йифилишининг кун тартибига масала уни қўйиш сабаблари, масалани киритаётган акциядорларнинг (акциядорнинг) исми-шарифи (номи), уларга тегишли акцияларнинг сони ва тури кўрсатилган ҳолда ёзма шаклда киритилади.

9.22. Жамият кузатув кенгашига ва тафтиш комиссиясига номзодлар кўрсатиш тўғрисида таклифлар киритилганда, шу жумладан ўзини ўзи номзод қилиб кўрсатилган тақдирда номзоднинг исми-шарифи, унга тегишли акцияларнинг сони ва тури (агар номзод жамият акциядори бўлса), шунингдек номзодни кўрсатадиган акциядорларнинг исми-шарифи (номи), уларга тегишли акцияларнинг сони ва тури кўрсатилади.

9.23. Жамиятнинг кузатув кенгаши тушган таклифларни кўриб чиқиши ҳамда ушбу устав 9.20 банди белгиланган муддат тугаганидан сўнг ўн кундан кечиктирмай уларни акциядорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига киритиш тўғрисида ёки мазкур кун тартибига киритишни рад этиш ҳақида қарор кабул килиши шарт.

Ушбу уставнинг 9.21. бандига мувофик акциядорлар томонидан, жамиятнинг кузатув кенгаши, тавтиш комиссиясиганомзодлар рўйхатига узгартеришлар киритилган холданомзодлар рўйхатига узгартеришлар киритилгансанадан бошлаб, икки кун ичida карор кабул килиниши керак.

9.24. Жамият кузатув кенгашининг масалани акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибига ёки номзодни жамият кузатув кенгашига ва тафтиш комиссиясига сайлов бўйича овоз бериш учун номзодлар рўйхатига киритишни рад этиш тўғрисидаги асослантирилган қарори масалани киритган ёки таклиф тақдим этган акциядорларга (акциядорга) қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай юборилади.

9.25. Жамият кузатув кенгашининг масалани акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибига ёки номзодни жамият кузатув кенгашига ва тафтиш комиссиясига сайлов бўйича овоз бериш учун номзодлар рўйхатига киритишни рад этиш тўғрисидаги қарори устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

9.26. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра унинг ўз ташаббуси асосида, тафтиш комиссиясининг ёзма талаби, шунингдек ёзма талаб тақдим этилган санада жамият овоз берувчи акцияларининг камидаги беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талабига кўра акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакириш акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш ҳақида ёзма талаб тақдим этилган кундан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан амалга оширилади.

9.27. Жамият тафтиш комиссиясининг ёки жамият овоз берувчи акцияларининг камидаги беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талабига кўра акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакириш акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш ҳақида ёзма талаб тақдим этилган кундан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан амалга оширилади.

9.28. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш тўғрисидаги талабда йиғилиш кун тартибига киритилиши керак бўлган масалалар уларни киритиш сабаблари кўрсатилган холда таърифланган бўлиши керак.

9.29. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакириш тўғрисидаги талаб акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакиришни талаб қилган шахс (шахслар) томонидан имзоланади.

9.30. Жамиятнинг тафтиш комиссияси ёки жамият овоз берувчи акцияларининг камидаги беш фоизига эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакириш тўғрисида талаб тақдим этган санадан эътиборан ўн кун ичida жамият кузатув кенгаши акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакириш тўғрисида ёки йиғилишни чакиришни рад этиш ҳақида қарор қабул қилиши керак.

9.31. Жамият кузатув кенгашининг акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакириш тўғрисидаги қарори ёки бундай йиғилишни чакиришни рад этиш ҳақидаги асослантирилган қарори йиғилиш чакиришни талаб қилган шахсларга қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай юборилади.

9.32. Жамият кузатув кенгашининг акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакиришни рад этиш тўғрисидаги қарори устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

9.33. Жамият кузатув кенгаши ушбу уставнинг 9.31. бандида белгиланган муддат ичida акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чакириш тўғрисида қарор қабул қилмаган тақдирда ёки уни чакиришни рад этиш ҳақида қарор қабул қилган тақдирда, акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши уни чакиришни талаб қилган шахслар томонидан чакирилиши мумкин. Бундай ҳолларда акциядорларнинг умумий йиғилишига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ харажатларнинг ўрни акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра жамиятнинг маблағлари ҳисобидан қопланиши мумкин.

9.34. Акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана уни ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинган кундан эътиборан йигирма бир кундан кам ва ўттиз кундан кўп этиб белгиланиши мумкин эмас.

9.35. Овзларни санаб чиқиш, акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиши учун акциядорларни рўйхатга олиш, шунингдек овоз бериш бўллетенларини тарқатиш учун жамият кузатув кенгаши томонидан саноқ комиссияси тузилиб, унинг аъзолари сони ва шахсий таркиби акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланади.

9.36. Саноқ комиссиясининг таркиби камида уч кишидан иборат бўлиши керак.

9.37. Саноқ комиссияси таркибига жамият кузатув кенгашининг аъзолари, тафтиш комиссиясининг аъзолари, жамият директори, жамият бошқаруви аъзолари, ишончли бошқарувчи, шунингдек ана шу лавозимларга номзоди кўрсатилган шахслар кириши мумкин эмас.

9.38. Акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш хуқуқи акциядор томонидан шахсан ёки унинг вакили орқали амалга оширилади. Давлат вакилининг акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш хуқуқи шахсан унинг ўзи томонидан амалга оширилади.

9.39. Жисмоний шахс номидан овоз бериш ишончномаси нотариал тартибда тасдиқланган бўлиши керак. Юридик шахс номидан овоз беришга доир ишончнома унинг раҳбарининг имзоси ва ушбу юридик шахснинг муҳри билан тасдиқланган ҳолда берилади (агар муҳр мавжуд бўлса).

9.40. Агар акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда жамиятнинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами эллик фоизидан кўпроқ овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколатли (кворумга эга) бўлади.

9.41. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш учун кворум бўлмаса, акциядорларнинг тақорорий умумий йиғилишини ўтказиш санаси эълон қилинади. Акциядорларнинг тақорорий умумий йиғилишини ўтказишда кун тартибини ўзгартиришга йўл кўйилмайди.

9.42. Агар акциядорларнинг ўтказилмай қолган йиғилиши ўрнига чақирилган тақорорий умумий йиғилишида иштирок этиш учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда жамиятнинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами қирқ фоизидан кўпроқ овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг тақорорий умумий йиғилиши ваколатли бўлади.

9.43. Кворум бўлмаганлиги сабабли акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси йигирма кундан кам муддатга қўчирилган тақдирда, умумий йиғилишда иштирок этиш хуқуқига эга бўлган акциядорлар ўтказилмай қолган умумий йиғилишда иштирок этиш хуқуқига эга бўлган акциядорларнинг реестрига мувофиқ аникланади.

9.44. Акциядорларнинг умумий йиғилишида овоз бериш «жамиятнинг овоз берувчи битта акцияси — битта овоз» принципи бўйича амалга оширилади, жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоларини сайлаш бўйича кумулятив овоз беришни ўтказиш ҳоллари бундан мустасно.

9.45. Акциядорларнинг умумий йиғилишида кун тартиби масалалари бўйича овоз бериш овоз бериш бюллетенлари орқали амалга оширилади.

9.46. Овоз бериш умумий йиғилиш олиб борилиши давомида ўтказилиб, овоз бериш яқунлари акциядорларнинг умумий йиғилишида эълон қилинади, ҳамда акциядорларнинг умумий йиғилиши ёпилганидан сўнг акциядорлар эътиборига эмитентнинг юқори бошқарув органининг овоз бериш яқунлари бўйича қарорлари ҳисоботи чоп этилиш йўли билан ҳавола қилинади.

9.47. Акциядорлар умумий йиғилишининг баённомаси акциядорларнинг умумий йиғилиши ёпилганидан кейин ўн кундан кечиктирмай икки нусхада тузилади. Ҳар иккала нусха ҳам умумий йиғилишда раислик қиливчи ва умумий йиғилиш котиби томонидан имзоланади.

9.48. Акциядорларнинг умумий йиғилишини олиб бориш тартиби бўйича акциядорлар умумий йиғилиши томонидан қарор қабул қилиш тартиби жамиятнинг уставида ёки жамиятнинг акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан тасдиқланган “Акциядорларнинг умумий йиғилиши” низомида белгилаб кўйилади.

9.49. Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қарор қилинган қарорлар, шунингдек овоз бериш яқунлари қарорлар қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай акциядорлар эътиборига етказилади.

X. Жамиятнинг Кузатув кенгаши

10.1. Жамиятнинг кузатув кенгаши жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, ушбу жамият устави билан акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

10.2. Кузатув кенгаши ҳар йили қайта сайланадиган 5 та аъзодан ташкил топган.

10.3. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига қўйидагилар киради:

жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;

акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш, бундан акциядорлар йиғилиши йиғилиши чакирилишини талаб қилганшахслар шалабига кўра чакирилиш ҳоллари мустасно;

акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун жамият акциядорларининг реестрини ва умумий йиғилишида қатнашиш хукуқига эга бўлган акциядорлар реестрини шакллантириш санасини белгилаш;

акциядорларнинг умумий йиғилишига жамият уставига ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш ёки жамият уставининг янги таҳрирни тасдиқлаш ҳақидаги саволларни киритиш;

мол-мулкнинг бозор қийматини аниқлашни ташкил этиш;

корпоратив маслаҳатчини тайинлаш ва унинг фаолияти тартибини белгиловчи низомни тасдиқлаш, агар жамият уставида бундай лавозимни жорий этиш назарда тутилган бўлса;

жамиятнинг келгуси йилга бизнес-режасини жорий йилнинг 1-декабригача кузатув кенгашингийиғилишида маъқуллаш;

ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек хар чоракда унинг хисоботларини эшитиб бориш;

жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай хужжатлардан эркин фойдаланиш ва жамият кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу хужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган хужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;

аудиторлик текширувни ўтказиш тўғрисида (мажбурий аудиторлик текширувидан ташқарӣ), аудиторлик ташкилотини ва унинг хизматларига тўланадиган ҳақнинг энг кўп микдорини белгилаш ва у билан шартнома тузиш (бекор қилиш) ҳақида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг тафтиш комиссияси аъзоларига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг микдорлари юзасидан тавсиялар бериш;

дивиденд микдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;

жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;

жамиятнинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларини ташкил этиш;

Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 7-майдага қабул қилинган № ЗРУ-370 сонли «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар хукуқларини ҳимоя қилиш» Конунининг 8 ва 9-бобларида назарда тутилган ҳолларда битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун хужжатларида белгилangan тартибда тузиш;

жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш масалаларини, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш билан боғлиқ ўзgartиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;

эмиссия рисоласини ва қимматли қоғозлар чиқариш ҳақидаги қарорларни тасдиқлаш аорини қабул қилиш;

қимматли қоғозларни ким ошди савдосини ташкил қилиш майдончаларида ҳосил бўлган нархлар конъектурасидан келиб чиқиб, акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

жамиятни корпоратив облигацияларни чиқариш ҳақидаги қарорини, жумладан акцияларга айрбошланадиган облигацияларини чиқариш қарорини қабул қилиш;

қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш ҳақидаги қарорни қабул қилиш;

Жамият Бош директорини тайинлаш ва унинг ваколатини муддатидан илгари тўхтатиш;

Бошқарув раисини тайинлаш танлов асосида хорижий менеджерлар иштироки билан амалга оширилади;

жамиятнинг ижроий органига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг микдорларини белгилаш;

жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;

жамиятнинг йиллик хисоботи акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан ўттиз кундан кечиктирмай жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан дастлабки тарзда тасдиқланиши лозим.

10.4. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига қонунчилик ва жамиятнинг ушбу уставига мувоғиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

10.5. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун жамиятнинг ижроия органига ўтказилиши мумкин эмас.

10.6. Жамият кузатув кенгашининг аъзолари ушбу жамият уставида назарда тутилган тартибда акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йил муддатга сайланади.

10.7. Жамиятнинг кузатув кенгashi таркиби сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланishi мумкин.

10.8. Жамият бошқаруви аъзолари ва директори жамиятнинг кузатув кенгашига сайланishi мумкин эмас.

10.9. Айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар жамиятнинг кузатув кенгashi аъзоси бўлиши мумкин эмас.

10.10. Акциялари фонд биржасининг котировали биржа варагига киритилган жамиятнинг кузатув кенгashi таркибida ҳар йили қайta сайланishi мумкин бўлган камида битта муҳтор аъзо бўлиши керак. Бунда давлат ва (ёки) хўжалик бирлашмаси улуши кўпроқ бўлган жамиятда кузатув кенгashiga аъзоликка номзодини танлаш ва муҳтор аъзога овоз бериш давлат вакиллари ва (ёки) хўжалик бирлашмалари вакиллари томонидан амалга оширилади.

10.11. Кузатув кенгашининг муҳтор аъзоси сифатида куйидаги шахслар тан олинади:

охирги уч йил давомида жамиятда ва (ёки) жамиятнинг аффилланган шахси сифатида ишламаган шахс;

жамият акциядори ва (ёки) жамиятнинг аффилланган шахсларининг таъсисчиси (акциядори, қатнашчиси) бўлмаган шахс;

жамиятнинг йирик мижози ва (ёки) йирик етказиб берувчisi ва (ёки) жамиятнинг аффилланган шахси билан фуқаролик-хуқуқий муносабатларга эга бўлмаган шахс. Бунда йирик мижоз ва йирик етказиб берувчи сифатида икки минг баробар юқори бўлган энг кам ойлик иш ҳақи суммасига teng бўлган амалдаги шартномага эга бўлган шахslar тан олинади;

жамият ва (ёки) жамиятнинг аффилланган шахслари билан ҳеч қандай келишувларга эга бўлмаган шахслар, кузатув кенгашининг вазифалари ва функцияларини бажаришни таъминлаш билан боғлиқ бўлган келишувлар бундан истисно;

охирги уч йил давомида ёки ҳозирда жамият бошқарув органи ва ички назорат органи ва (ёки) жамиятнинг аффилланган шахсларининг турмуш ўртоғи (рафиқаси), ота-онаси (ўғил қилиб боқиб олган, қиз қилиб боқиб олган), фарзанди (ўғил қилиб боқиб олинган, қиз қилиб боқиб олинган), қондош ёки ўгай акаси (укаси) ёки опаси (синглиси) бўлмаган шахs;

давлат бошқарув органи ёки давлат корхонаси ходими бўлмаган шахs;

10.12. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар жамият кузатув кенгашининг таркиби сайланган деб ҳисобланади.

10.13. Жамият кузатув кенгашининг раиси кузатув кенgashi аъзоларининг умумий сонига нисбатан қўпчилик овоз билан ушбу кенgash таркиbidan кузатув кенgashi аъзолари томонидан сайланади.

10.14. Жамият кузатув кенgashi раиси унинг ишини ташкил этади, кузатув кенgashi мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг умумий йиғилишида раислик қилади.

10.15. Жамият кузатув кенgashi раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини кузатув кенgashi аъзоларидан бири амалга оширади.

10.16. Жамият кузатув кенgashi мажлиси кузатув кенgashi раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, жамият кузатув кенgashi, тафтиш комиссияси, ижроия органи аъзосининг, шунингдек овоз берувчи акцияларнинг 1 фоизига эга бўлган акциядорларталабига кўра чақирилади.

10.17. Жамият кузатув кенgashi мажлисини чақириш ва ўтказиш тартиби жамиятнинг мазкур устави ва акциядорларнинг умумий йиғилиши тасдиқлайдиган “Кузатув кенgashi ҳақида”ги низом билан белгиланади.

10.18. Кузатув кенgashi ўз йиғилишида:

-жамиятнинг овоз берувчи акцияларининг жами камида 1 фоизига эга бўлган акциядорлар;

- кузатув кенgashi ҳар бир аъзоси, жамиятнинг директори ва тафтиш комиссияси таклиф қилган барча саволларни кўриб чиқиши керак.

10.19. Жамият кузатув кенгашининг мажлисими ўтказиш учун кворум жамият уставида белгиланади, бироқ у жамият кузатув кенгашига сайланган аъзоларнинг етмиш беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

10.20. Жамият кузатув кенгashi аъзоларнинг сони жамият уставида назарда тутилган миқдорнинг етмиш беш фоизидан кам бўлган тақдирда, жамият кузатув кенгашининг янги таркибини сайлаш ўчун акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириши шарт. Кузатув кенгашининг қолган аъзолари акциядорларнинг бундай навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилишга, шунингдек жамият ижроия органи раҳбарининг ваколатлари муддатидан илгари тутатилган тақдирда, унинг вазифасини вактинча бажарувчини тайинлашга ҳақлиди.

10.21. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида масалалар ҳал этилаётганда кузатув кенгашининг ҳар бир аъзоси битта овозга эга бўлади.

10.22. Жамият кузатув кенгashi аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинадиган масалалар:

- устав фондини (устав капиталини) акцияларнинг номинал қийматини ошириш йўли билан кўпайтириш тўғрисидаги ва жамият уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақида;

- устав фондини (устав капиталини) қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш тўғрисидаги ва жамият уставига ўзгартириш киритиш ҳақида;

- аффилланган шахс билан тузилаётган битимни маъкуллаш ҳақида;

- акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигациялар чиқарилиши;

10.23. Жамият кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини кузатув кенгашининг бошқа аъзосига беришига йўл кўйилмайди.

10.24. Жамият уставида жамият кузатув кенgashi аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда кузатув кенgashi томонидан қарор қабул қилишда жамият кузатув кенgashi раисининг ҳал қилувчи овоз хукуки назарда тутилиши мумкин.

10.25. Жамият кузатув кенgashi мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенgashi мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ўн кундан кечиктирмай тузилади.

10.26. Жамият кузатув кенgashi мажлисининг баённомаси мажлиса иштирок этаётган жамият кузатув кенgashi аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

10.27. Жамият кузатув кенgashi қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) жамият кузатув кенgashi барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

10.28. Жамият кузатув кенgashi мажлисининг баённомаси имзоланган куни жамиятнинг ижроия органига ижро этиш учун топширилади. Кузатув кенgashi акциядорларнинг умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда мазкур қарор ҳақидаги ахборот жамиятнинг ижроия органига кузатув кенgashi мажлиси ўтказиладиган куни топширилади.

10.29. Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра жамият кузатув кенgashi аъзоларига улар ўз вазифаларини бажариб турган давр учун ҳақ тўланиши ва (ёки) кузатув кенgashi аъзоси вазифаларини бажариш билан боғлиқ харажатларининг ўрни қопланиши мумкин. Бундай ҳақ ва тўловларнинг миқдорлари акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорида белгиланади.

10.30. Жамиятнинг кузатув кенgashi аъзолари таркибидан энг муҳим саволларни кўриб чиқиши ва кузатув кенgashi тавсиялар тайёрлаш учун қўмиталар тузилиши мумкин.

10.31. Акциялари биржа фондининг котировал биржа варагига киритилган жамият фақатгина мазкур жамиятнинг кузатув кенgashi аъзоларидан тузилган аудит бўйича қўмита тузиши шарт. Жамиятнинг ички аудит хизмати ўз фаолиятига кўра, агар мавжуд бўлса, аудит бўйича қўмитага хисобдордир.

10.32. Қўмиталарни шакллантириш ва ишлаш тартиби, уларнинг сони ва таркиби жамиятнинг кузатув кенgashi низоми билан ўрнатилади.

10.33. Кузатув кенgashi мазкур уставда акс эттирилмаган саволлар бўйича фаолияти тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган “Кузатув кенgashi ҳақида”ги низом билан белгиланади.

XI. Жамиятнинг ижроия органи

11.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик килиш ваколати жамиятнинг мазкур устави ва “Жамиятнинг ижроия органи ҳақидаги Низом» билан белгиланадиган Бош директори томонидан амалга оширилади.

11.2 Жамият Бош директори кузатув кенгаши томонидан ишга тайинланади.

11.3. Жамиятнинг ижроия органини тузиш ва унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш жамиятнинг кузатув кенгаши қарорига кўра амалга оширилади. Кузатув кенгашининг қарорига мувоғик Бош директорини тайинлаш танлов асосида амалга оширилиши мумкин.

11.4. Жамият Бош директорининг хуқук ва мажбуриятлари жамиятнинг мазкур устави ва директорнинг жамият билан бир йил муддатга тузилиб, ҳар йили амал қилиниш муддатини чўзиш ёки тўхтатиш қарори қабул қилинадиган шартнома билан белгиланади.

11.5. Шартнома жамият номидан кузатув кенгаши раиси ёки жамият кузатув кенгаши томонидан ваколатланган шахс томонидан имзоланади. Жамият ва Бош директор томонидан тузиладиган шартномада жамият фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича уларнинг мажбуриятлари ва уларнинг жамиятнинг кузатув кенгаши ва акциядорларнинг умумий мажлисига тақдим қилинадиган жамиятнинг йиллик бизнес-режаси бўйича хисоботларининг даврийлиги кўзда тутилган бўлиши керак.

11.6. Жамият Бош директори ваколатига жамиятнинг жорий фаолиятига тегишли барча саволлар киради, акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки жамиятнинг кузатув кенгаши ваколатига кирадиган саволлар бундан мустаснодир.

11.7. Жамият Бош директори акциядорларнинг умумий мажлиси ва кузатув кенгаши қарорларини бажарилишини ташкил қиласди, жамиятни бошқариш бўйича маъмурий – бошқарув фаолиятини амалга оширади, ички тартиб қоидаларини белгилаб, тасдиклайди, жамиятни кадрлар билан таъминлашга жавоб беради.

11.8. Жамият Бош директори жамият номидан ишончномасиз иш олиб боришга ҳақлидир, жумладан жамият манфаатларини ифодалашга, банкларда хисоб-китоб рақамлари ва бошқа турдаги рақамларни очишга, шартнома ва контрактлар, жумладан меҳнат шартномаларини тузишга, жамият номидан битимлар тузишга, шуъба корхона ёки жамият ваколатхоналарига бошқарувчиларни тайинлашга, штатларни тасдиқлашга, жамият ходимларининг барчаси учун бажарилиши мажбурий бўлган буйруклар ва фармойишлар беришга, жамият номидан судда ваколат беришга, ишончномалар беришга, кириш-чиқиш хатларини юритишга, жамият ходимларидан Жамиятда амал қилинадиган қоида ва низомлар ва меҳнат шартномаси талабларини бажаришларини талаб қилишга ҳақлидир.

11.9. Бош директор ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг жорий фаолиятини бошқаришга, жамият акциядорлари ва Жамият кузатув кенгаши қарорларини бажарилишини ташкил қилиши, Жамиятни ривожлантириш дастур ва бизнес-режаларини ишлаб чиқиши бошқариш, жамият кузатув кенгаши йиллик бизнес-режанинг бажарилиши бўйича ҳар кварталда хисобот бериб бориши, фойда олишни таъминлаши, Жамият фаолиятида қонунчиликка риоя қилишни текшириш, жамият ходимларининг ижтимоий кафолат ва меҳнат муҳофазасига риоя қилишларини таъминлаш, Жамиятда бухгалтерия ҳисоботлари ва хисоб-китобларининг ҳаққонийлиги ва зарур ҳолатда бўлишларини таъминлаши, шунингдек жамиятда ходимлари учун ижтимоий кафолат ва меҳнатни муҳофaza қилиш талабларига риоя қилинишини назорат қилиши лозим.

11.10. Бош директорга тўланадиган меҳнат ҳақи миқдори жамият фаолиятининг самарадорлиги билан бевосита боғланган бўлиб, шартнома билан белгиланиши лозим.

11.11. Жамият Бош директори вазифасини бошқа ташкилотлардаги бошқарув лавозимларини биргаликда эгаллаб туриши факат жамиятнинг кузатув кенгаши розилигига кўра йўл кўйилади.

11.12. Кузатув кенгаши жамият Бош директори билан тузилган шартномани директор томонидан шартнома шартлари бузилган тақдирда бекор қилиши мумкин.

11.13. Агар Бош жамият директори жамият уставини кўпол равишда бузган ҳолларида ёки ўз ҳаракатлари (лаёқатсизлиги) билан жамиятга зарар келтирса, жамиятнинг кузатув кенгаши жамият директори билан тузилган шартномани муддатидан илгари бекор қилишга ҳақлидир.

XII. Жамият кузатув кенгаши ва директорининг маъсулияти

12.1. Жамият кузатув кенгашининг аъзолари, жамият Бош директори ўз хукукларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда жамиятнинг манфаатларини қўзлаб иш тутиши ҳамда белгиланган тартибда жавобгар бўлиши лозим.

12.2. Агар ушбу модда қоидаларига мувофиқ бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг жамият олдидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

12.3. Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган жамият кузатув кенгаши аъзолари, бошқарув аъзолари жавобгар бўлмайди.

12.4. Жамият ёки у жойлаштирган акцияларнинг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) жамиятга етказилган заарларнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги даъво билан жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоси, Бош директори устидан судга мурожаат қилишга ҳақли.

12.5. Жамият Кузатув кенгашининг, Бош директорининг ваколатлари суд қарорига кўра тўхтатилади, агар суд уни жамиятга мулкий заарар етказишда айбдор деб топса, камида бир йил давомида хўжалик жамиятларда раҳбарлик лавозимларида ишлаши ман қилинади.

12.6. Агар Жамият Кузатув кенгашининг аъзоси, Бош директори, шунингдек ишончли бошқарувчиси янгиштирадиган, ёки аффилланган шахслар ёки уларнинг аффилланган шаслари билан уларнинг фойда олишлари мақсадида битим тузиш учун ва (ёки) йирик битим тузиш қарорини қабул қилишда атайлаб хато қилишлари учун тақдим қилган маълумотлар ёки таклифлар натижасида Жамият Кузатув кенгашининг аъзоси, Бош директори, шунингдек ишончли бошқарувчиси жамиятга етказган зарари учун жавобгарликка тортилиши мумкин.

XIII. Жамиятнинг миноритар акциядорлари қўмитаси

13.1. Миноритар акциядорларнинг хукуклари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида жамиятда уларнинг орасидан миноритар акциядорларнинг қўмитаси ташкил этилиши мумкин.

13.2. Миноритар акциядорлар қўмитасининг ваколатига қуидагилар киради:

акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки жамиятнинг кузатув кенгаши кўриб чиқиши учун киритилаётган йирик битимлар ва аффилланган шахслар билан битимлар тузишга оид масалалар бўйича таклифлар тайёрлашда иштирок этиш;

миноритар акциядорларнинг ўз хукуклари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш билан боғлиқ мурожаатларини кўриб чиқиш;

қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органига миноритар акциядорларнинг хукуклари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисида мурожаатлар киритиш;

қонун хужжатларига ва жамиятнинг мазкур уставига мувофиқ бошқа масалаларни кўриб чиқиш.

XIV. Тафтиш комиссия

14.1. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш учун жамият уставига мувофиқ акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йил муддатга Зта аъзо таркибида тафтиш комиссияси сайланади.

14.2. Жамият тафтиш комиссияси аъзоларига доир малака талаблари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан ва акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган «Тафтиш комиссияси ҳакида»ги низом билан белгиланади.

14.3. Айни бир шахс айни бир жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартдан ортиқ сайланishi мумкин эмас.

14.4. Тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида жамият кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас.

14.5. Жамият тафтиш комиссиясининг ваколат доираси қонунчилик ва жамиятнинг мазкур устави билан белгиланади.

14.6. Тафтиш комиссиясининг ваколатлари:

- жамиятнинг тафтиш комиссиясининг ёзма талабига кўра жамиятнинг бошқарув органида лавозим эгаллаб турган шахслар жамиятнинг молиявий-хўжалик фаолияти тўғрисида хужжатларни тақдим этишлари лозим;

- тафтиш натижасида жамиятнинг бошқарув органлари ваколатларига тегишли бўлган ва ҳал қилиниши талаб қиласидан хўжалик-ишлаб чиқариш, молиявий, хукукий фаолият натижасида жамият манфаатларига заар келтирадиган ҳолатлар аниқлангани даваколатли шахслардан Кузатув кенгаши йиғилишини, акциядорларнинг навбатдан ташқари Умумий йиғилишини чақирилишини талаб қилиш;

- жамият ходимлари, жумладан барча мансабдор шахсларидан тафтиш комиссияси ваколатида бўлган саволлар бўйича шахсан тушунтириш беришларини талаб қилиш;

- жамият бошқарув органлари, унинг бўлинмалари ва хизматлари олдига Жамият ходимлари, жумладан мансабдор шахслар, агар улар Устав, низом, қоида ва йўриқномаларни бузган ҳолларида жавобгар бўлишлари хақида савол қўйишга хақлиdir.

14.7. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш тафтиш комиссиясининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, жамият кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки жамият овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра жамият кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият якунлари бўйича амалга оширилади.

14.8. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш якунларига кўра жамиятнинг тафтиш комиссияси хулоса тузади, бу хулосада:

жамиятнинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий хужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо;

бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун хужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

14.9. Тафтиш комиссияси жамиятда аффилланган шахслар билан тузилган битимлар ёки иирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун хужжатларининг ва жамият ички хужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хулосани ҳар чоракда жамият кузатув кенгашининг мажлисига олиб чиқади. Ушбу уставнинг 14.8 бандида кўрсатилган ахборотни ўз ичига олган хулоса акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида эшитирлади.

14.10. Жамият тафтиш комиссиясининг фаолият кўрсатиши тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган низомда белгиланади.

XV. Жамиятнинг ички аудит хизмати

15.1. Жамиятда ички аудит хизмати ташкил этилиши мумкин. Ички аудит хизмати жамиятнинг кузатув кенгашига ҳисобдордир.

15.2. Жамиятнинг ички аудит хизмати жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари томонидан қонун хужжатларига, жамият уставига ва бошқа хужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисобида ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек жамиятни бошқариш юзасидан қонун хужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ҳамда мониторинг олиб бориш орқали жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари ишини назорат қиласи ҳамда баҳолайди.

15.3. Жамиятнинг ички аудит хизмати ўз фаолиятини, агар қонунда ўзгача қоида назарда тутилмаган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган тартибга мувофиқ амалга оширади.

XVI. Жамиятни қайта ташкил этиш ва тутатиши.

16.1. Жамиятни қайта ташкил этиш акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра кўшиб юбориш, кўшиб олиш, бўлиш, ажратиб чиқариш ва ўзгартириш шаклида амалга оширилади.

16.2. Қонун хужжатларида белгиланган ҳолларда юридик шахсларни кўшиб юбориш, кўшиб олиш ёки ўзгартириш шаклида қайта ташкил этиш фақат ваколатли давлат органларининг розилиги билан амалга оширилиши мумкин.

16.3. Рўйхатдан ўтказувчи орган қайта ташкил этиш натижасида тутатилаётган жамият қимматли қофозларининг чиқарилиши давлат рўйхатидан ўтказилганлиги бекор қилинганидан,

шунингдек у юридик шахсларнинг ягона давлат реестридан чиқарилганидан кейин янгидан вужудга келган юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширади.

16.4. Жамиятнинг тугатилиши хукуқ ва мажбуриятларни хукуқий ворислик тартибда бошқа шахсларга ўтказмаган ҳолда жамият фаолиятини тугатишига сабаб бўлади.

16.5. Жамият ихтиёрий равишда тугатилган тақдирда, тугатилаётган жамиятнинг кузатув кенгаси жамиятни тугатиш ва тугатувчини ёки тугатиш комиссиясини (бундан бўён матнда тугатувчи деб юритилади) тайинлаш тўғрисидаги масалани акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун олиб чиқади.

16.6. Ихтиёрий равишда тугатилаётган жамият акциядорларининг умумий йиғилиши жамиятни тугатиш ва тугатувчини тайинлаш ҳақида қарор қабул киласди.

16.7. Жамият суднинг қарорига кўра тугатилаётгандан тугатувчини тайинлаш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

16.8. Тугатувчи тайинланган пайтдан эътиборан жамият ишларини бошқариш бўйича барча ваколатлар унга ўтади. Тугатувчи тугатилаётган жамият номидан судда иштирок этади.

16.9. Давлат тугатилаётган жамиятнинг акциядори бўлган тақдирда, тугатиш комиссияси тайинланади ва унинг таркиби давлат мулкини тасарруф этишга ваколатли органнинг вакили киритилади.

16.10. Тугатувчи жамиятнинг тугатилиши ҳақида, шунингдек унинг кредиторлари томонидан талабларни баён этиш тартиби ва муддатлари тўғрисида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда оммавий ахборот воситаларида эълон беради. Кредиторлар томонидан талаблар тақдим этиш учун муддат жамиятнинг тугатилиши тўғрисидаги хабар эълон қилинган санадан эътиборан иккни ойдан кам бўлмаслиги лозим.

16.11. Тугатилаётган жамиятнинг кредиторлар билан ҳисоб-китоблардан кейин қолган мол-мулки тугатувчи томонидан акциядорлар ўртасида қуйидаги навбат бўйича тақсимланади:

биринчи навбатда Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамияти ва акциядорлар хукуқларини ҳимоя қилиши» Конунига мувофиқ акциядорларнинг талабларига кўрақайтариб сотиб олиниши лозим бўлган акциялар бўйича тўловлар амалга оширилади;

иккинчи навбатда имтиёзли акциялар бўйича ҳисобланган, бироқ тўланмаган дивидендларни ва жамият уставида имтиёзли акциялар бўйича белгиланган тугатиш қийматини тўлаш амалга оширилади;

учинчи навбатда тугатилаётган жамиятнинг мол-мулкини оддий акциялар эгалари бўлган акциядорлар ўртасида тақсимлаш амалга оширилади.

16.12. Мол-мулкни хар бир навбат бўйича тақсимлаш аввалги навбат бўйича мол-мулк тўлиқ тақсимлаб бўлинганидан кейин амалга оширилади.

16.13. Агар жамиятдаги мавжуд мол-мулк ҳисобланган, бироқ тўланмаган дивидендларни ва жамият уставида белгиланган тугатиш қийматини имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган барча акциядорларга тўлаш учун етарли бўлмаса, мол-мулк имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сонига мутаносиб равишида тақсимланади.

16.14. Мол-мулкни тугатиш қийматининг чет эллик инвестор бўлган акциядорга ўтказиладиган қисмини жамият хорижий валютага айирбошлаб бериши шарт.

16.15. Рўйхатдан ўтказувчи орган юридик шахсларнинг ягона давлат реестрига тегишли ёзувни киритган пайтдан эътиборан жамиятни тугатиш тамомланган, жамият эса фаолиятини тугатган деб ҳисобланади.

16.16. Рўйхатдан ўтказувчи орган жамият тугатилганлиги ҳақидаги тегишли ёзувни факат жамиятнинг қимматли қофозлари чиқарилишлари давлат рўйхатидан ўтказилганлиги бекор қилинганидан кейингина кирилади.

XVII. Келишмовчиликларни ҳал қилиш

17.1. Акциядорлик жамиятларининг фаолияти, қайта ташкил этилиши ва тугатилиши, шунингдек акциядорлар хукуқларини ҳимоя қилиш қонунчиликда ўрнатилган тартибга кўра ҳал қилинади.